

N° 13.

Birmdeenâ 28. Merz

1866.

Cefschemmes sinuas.

No Mihgas. 17tâ Merz Widsemmes muischneeki sawu landagu pabeidsa un tas lihdschinnigs landmarschallis sists Lieven sawu ammatu nolikka. Kad nu tas jaun'iswehlehts landmarschallis Georg v. Lillensfeld flimmibas deht to ammatu të newarreja fanemt, tad tas tilka nodohs wezzala landrahta W. v. Stryl rohlâ.

No Mihgas, 26. Merz. Muhsu daugawas leddus walkar paschâ leelâ peektdeenâ preeksch pussdeenâs sahka eet un wehl sehodeen eet leelâ eefchanâ us leiju. Bailigi bij redseht eefaktumu, ka laudis wehl us laipakm buhdami, isfamiffuschâ prahtâ wais nesapratta, us kuru pussi dohtees. Lai Deems dohd, ka nelahda nelaima nebuhtu notiklufe.

— 16tas Merz walkarâ septini rasbaineeki, gihmus nosmehrejuschî, ar leelahm bahrsdahn, eelausahs us Slohtas leelzetta, 10 werstes no Mihgas tai pee Beberbel muischas, Pinku draudse, peederrigâ Skapeneek mahjâ. Rasbaineeki mahjas laudis, 3 wihreeschus un til pat seeweeschus ar warru fasehja zee' un tad islaupija wiinu mantu, prohti, 140 sudr. rubkus, 10 rub. fihlas naudas, 2 papihra scheines, 25 rub. gabb., 6 sudraba karotes, drehbes un zittas leetas, lahkus 10 rubkus wehrtê. Pallat-dsinneji pehdas atradduschî us pilssehtas pussi, — bet teesai wehl naw isdewees laupitajus isfelmeht. Tahdi besdeewigi walga-kalki gan zerre drohschi buht, ka wiinu negantiba palikschohht apsehpta, bet to neapdohma wis, ka weens irr, kas to sinn un reds un sawâ laikâ to teescham weddihs gaismâ un launa-darritajeem to nopelnitu sohdu dohs. Tam wiini arr neisbehgs wis.

No Kursemmes augfchgalla.

Jau labbu laiku tur ap Illuksti laudihm dsihwe palikka nedrohscha zaur sahdsibahn, laupischanahm un warrasdarbeem. Weena tahda laupitaju barra waddons nesenn krittis teefas rohkâs, bet us sawadu wihst. — Winnâ swehtdeenâ, 13tâ Merz, Illukstes aprinkâ lungi un muischneeki tam par kreises marschallu lihdschinnigam aprinkâ lungam baron Rummel par atwaddischanohs istaisija balli, us to arri Widsemmes ziwil-gubernators Dr. v. Dettingen bij atbrauzis, kâ Kalkuhnes un Kloppmann muischu dsimtfungs buhdams. Pultsten 9. walkarâ gubernators v. Dettingen, no polizei-meistera v. Dunten pawaddihts, no Illukstes aisbrauza, dohdamees us sawu muischu. Abbi lungi fehdeja masâs kammanâs, kam weens sirgs preekschâ; ohtrâs kammanâs brauza wiina fullainis un kutschers. Sahdas werstes no Illukstes abbi lungi eeraudisija trihs labbi aisjuhgtas kammanas, kas steigdamees pa sehleherszellek aischahwahs; tuhlin arr lahds pusspilsis zilwels teem peestahjahs, kas kleebsa pehz palihga, un kas waimannadams stahstija, ka winsch effohht ta tuweja krohga krohdosineeks, to lahdi 8 woi 10 laupitaji patlabban effohht isplinderejuschî un abbus ar feerwu neganti fasittuschî. Rungi nu nemas negaididami us sawa fullaina un kutschera, kas pallat palikluschî, dewahs laupitajeem pallat; polizei-meisteram v. Dunten til bij rewolwera pistole ar 6 patronahm lihds. Kad nu wiinu sirgs bij tohti tschakls, tad tee pehdejas laupitaju kammanas drihs panahza un tahs diwas preekschejahs ar leelu steigfchanohs dsinnahs us preekschu; sehahs pehdejahs abbi pallat-dsinneji lungi apturreja, us to weens no teem eefschâ-fehdetajeem islehza ahrâ, palehra flinti

un til desmit sobtus attahlt' buhdams, schahwa ns saweem pakkat-dsinnejeem ta, ka lohde teem abbeem garram nosfrehja. Polizei-meisters v. Dunten ar sawu revolweri kahdas reifas pretti atschahwa un lai gan netrahpija, tal to isdarrija, ka diwi no teem trim laupitajeem aisbehga; kamehr nu gubernator lungs sawu un to laupitaju sirgu zeeti turreja, tamehr polizei-meisters metthas us to schahweju laupitaju, atnehma tam to flinti, nosweeda paschu gar semmi un raudstja to peewarrest. Gubernatora lungs pa tam noraisija laupitaja sirgam grohschus, ar to laupitaju faseet. Nu arri tas sullainis un kutscheris bij peebraufuschi klast un ar scho palihgu tilla tas pee semmes nogahsts laupitajs faseets un kammanas eesweests. Drohschee kehreji nu greesahs us Illusti atpakkat un dewahs us to balles mahju, fur wissus pilssehtinas waldineefus wehl atradda pee glahseh. Aprinka lungs tuhlin ismekleschanu-eesahza; te israhbijahs, ka sanemtais bij neganta laupitaja barra waddons, kas patlabban to kroggu islaupijuschi. Winsch bija peedsehris un zaur to laikam winna schauschana us pakkat-dsinnejeem nebij isdewusehs; ohtris stohhrs wehl bij lahdehts, bet peedsehruschais schahweis nebij spehjis gaili uswillt. Ap pulst. 3. no ribta pahrklausichanu beidsa un laupitajs pa tam reibult saudejis kothi brijnojahs, kad dabuja dstrdeht, kas winnu zeet sanehmusch. To nu cebahja zeetuma. Tuhlin wiss tilla isrihkohts, ka arri tohs zittus laupitajus warretu notwert, bet libds schim wehl nesinn, ka isdeweess. Warrbuht, ka tee ar saweem tshakleem sirgeem buhs paspehjuschi no Kursemmes rohbeschahm isbehgt.

Ahrsemmes sinnas.

No Pruhfscheem. Pruhfschu semme wiffas mal-las ruhz no nemeera sinnam, jo kad Ghsitreiki sawus karraspehtus rihlo us kahjahm, ko tad Pruhfschi zittu darrihs. Sinnams, ka tahda brijdi jau rohtas flehpi neturrehs, bet pa fallu pa galwu rihlo arri sawu semmes un jubras karraspehtu us kahjahm. Pruhfschu wezzalais ministeris Bismarcks taggad us wiffahm zittahm Wahzsemmes waldischanahm laidis grahmatu, kurrâ tas nemmahs peerahdiht, ka Ghsitreiki keisers atahpees no tahs norunnas, ko ar Pruhfschu kehniu lohpa pehrn Gasteine nospreedis, un atahpees no ta, us kahdu wihs Dahnu kehniensch winneem pee meera-derreschanas Schleswig-Dsteini aldewis. Ghsitreiki bes Pruhfschu sinnas un wehleschanas pa Dsteini ta strahdajohht, ka tas nemas ne-effoht norunnahs un taifotees ka tihfschi Augusten-burgas erzogam atdoht tahs semmes, kam tomehr nekahda datta ihstent pee tahm ne-effoht, ka Ghsitreiki paschi jau agrat to atsinusch. Kaut nu gan Pruhfschu waldischana Ghsitreiku keiseram to peerahdijuse, tomehr ta pahr to wissu nelo nebehdajohht. Tad nu sinnams, winnu zeeta beedriba wairs newarroht buht tahda, ka bijuse pehz ta karras ar Dahneem un nu

effoht tahda, kahda teem bijuse preeksch-laila un ka taggad effoht ar wiffahm zittahm walstehm. Schee, Pruhfschi, nu effoht no 7ta Februar pawiffam kluffu zeetusch un nesinnajusch, ko nu zittu darriht. Te ar reisi Ghsitreiku waldischana scheem par leelu brijnumu sahloht taifitees us karru, un scheem, Pruhfscheem, pahrmettoht, itt ka schee buhtu tee wainigee, kas meeru iszaukuschi. Wiffadu karraspehtu tee sakrahjoht pee Pruhfschu rohbeschahm, fur scheem nekahdas aistahweschanas wehl ne-effoht. Ko tad nu Ghsitreiku waldischana effoht nodohmajuse ar schahdahm rihlochanahm? Woi gribboht schohs ar warru speest, lai winneem par draugu paleel, woi lai draudsbibu isnihzina? Lai nu schâ woi ta, Pruhfschi tal sinnaschoht sawu brijwibu pasargahht. Lai gan Ghsitreiki leefotees, ka til few par drohschibu to karraspehtu saweddoht lohpa, bet no ka tad winneem ta nedrohschiba zehluschs, kad Pruhfschi itt nekahda wihs un libds schim pascham brijdim ne-effoht us to eesmeslu dewusch? Ta til Ghsitreikeem effoht tahda leela isrunna, jo winni gan sinnatu zittâ brijdi zittu wallobu usnemt, kad jau zaur sawu rihlochanohs buhschoht gattawi, pirmee us plazzi buht un Pruhfschus pahrssteigt. Kad nu Pruhfschi arr karraspehtu lohpa saweddischoht, tad tee ar leelaku pateesibu, ne ka Ghsitreikeschi, warreschoht fazziht, ka to darrijusch sawas drohschibas pehz, tadeht, ka Ghsitreiki ar sawu karraspehtus winnus us to speedusch u. t. pr. Sawu rastu beidscht Bismarcks usrunna tahs zittas Wahzsemmes waldischanas, woi tahm nebuhtu labs prahts, Pruhfschu taifnibai peekrist un woi kahdas negribbetu Pruhfscheem palihgâ nahlt, ja buhtu ar warru Ghsitreikeem pretti jaturrahs, — us to lai atbildi dohdohht drihs. Lai leeloht to labbi wehrâ, ka Pruhfschu listâ effoht arri wiffas Wahzsemmes listâ un kad Pruhfscheem slitti klahjotees, tad wiffai Wahzsemmei warroht slitti klahtees, jo winnu listeni effoht itt zeeti saweenoti u. t. pr. — Dsirdehs nu gan, ka tee wehji schinni leeta pubtiths pehz swehtkeem. To jau dsirdam, ka Pruhfschi taggad rihlojotees pahr fallu pahr galwu.

No Ghsitreiku walsts. Ungari sawu landagu pabeiguschi, bet Behmeeschu un Kroateeschu wehl ne, — tee wehl newarroht tilt gallâ ar saweem spreedumeem. Behmeeschu aprinku pilssehtas arween wehl plohsfotees kauschu negantiba, gandrihs ka pats dumpis, karraspehtam ja-eet tohs sawaldiht, jo schandari un polizeja nespehjoht tohs sawaldiht. Laudis ka trakki pulzejotees lohpa un draudejohht schâ un ta darriht, ta, ka ir tirgu daschâ weeta nedrihstohht noturreht. — Galizija truhlums un bads laudihm paleeloht jo deenas leelaks. Awises stahsta, ka pa mehnes laiku laudis tur ka lappas birschoht baddasehrgâ. Us tirgeem ne graudinu labbibas neredsoht. Semneeki pahrdohdoht sawus lohpus un laula-darba rihkus, ka arklus, ezsches, grahbehtus, ir drehbes, sahbalus un wissu zittu. Semneeku sirgi no masahs

Pobtu fuggas maffajohr pufs dahlberi un diwi gadda kummeki lohpa pufs til dauds. Pawaffara famos tihrumus tee neubt newarreschoht apseht. Nedrohschiba tur effoht warren leela, fa wakkara-laila ne-weens nedrihstoht no sawa dshwolka iseet.

No Kristianas pilssehtas, Norwegu semmè. Tai nakti no 9tas us 10tu Merz wiffa Norwegu semmè mannijschi semmes-tribjeschanu. Pullsten 2 laudis no meega istrauzeheti. Effoht ta rihbejis, itt la kad tablumâ dselsu-zelka rinda brauktu pahf kahdu tiltu pahri. Istabâs galbi un krehsti kustejuschees, feenas kraltschejuschas, wahrte pullstene skannejuschi u. t. pr. Ta gabjis kahdas 2 woi 3 minutes no weetas. Dauds laudis no bailehm sfrehjuschi abrà us eelas. Bet la kahda flahde zaur to buhtu notiffuse, pahf to nefas ne-effoht dsirdams. Arri ohstâs kuggineeki mannijschi, fa uhdens palizzis nemeerigs. Pehz semmes-tribjeschanas fazehluschees leeli sneega putteni, lai gan pa to breesmas, laiku bijis rahms un aufstz laifs.

No Englandes. Diwi dampfuggi us leelu naudu noderrejuschi, kurschs no teem ahtraki nobraul-schoht to zelku no Sutampton pilssehtas Englande libds Nujorku Amerikâ. Abbi schee kuggi peederroht Wahzsemneekeem un effoht tee jauni un sipri kuggi. Wianni gribbedami sawu spehku un schiglumu isprohweht, abbi reisâ no Sutampton pilssehtas isbraul-schoht un prohti, nahloschâ mehnesi. Sinnams, fa laudis kahrigi sinnahf, kursch winnehs.

— Englandes kehneene pasluddinajuse, fa winnas semme nelahdâ wihse neubhs maiftees ar to sribbi, kas Spaneescheem irr ar Peruaneescheem un peedraude strahpes teem saweem pawalstneekeem, kas jebkahdâ wihse prett scho pawehleschanu grehtotu. — Kehneene eezehluse sawadu gohda-sihmi, fo par Alberta medali nosauz un fo dahwinaschoht tahdeem, kas zittus no breesmahm glahbdami sawu paschu dshwibu netaupijuschi.

No Londones. Tahdâ pilssehtâ la Londone, tur til pasaul dauds lauschu dshwo, irr lohti grubt isfargahf, fa us eelahm nelaimè nenoteel starp brauzejeem un kahjineekeem. To warr fajust, kad dabbu sinnahf, fa pehrnâ gaddâ ween 140 zilweki us eelahm pahrbraukti ta, fa tee sawu nahwi turklaht atradda un 1707 zilweki tiffuschi eewainoti. Scha gadda abbôs pirmôs mehneschôs ween jau 23 nogalleti un 231 eewainoti. Ta kad aplama braulschana un sfreeschana nefur wehl netruhst.

No Neapeles ralfsta, fa Stalias kehnijsch fohlijees ar sawu faimi, ministereem un subhtiteem sweschu semmju ministereem kahdu laiku Neapelè pashwioht, lai schi pilssehti, kas til ilgu laiku augstus weefus naw redsejuse un dauds-zeetuse zaur kohlera-sehrgu un zaur to truhwi par prinzi Otto, — dabbutu fo labbu pelniht. Buhshoht te turreht dashesadas islusteschanahs, balles, jattis un wiffadus preela-swehtfus.

No Turku semmes. Missionari stabsta, fa ar kristigas mahzibas wairoshanu tur wehl arween eijohf dikti grubt. Un pee ta daschureis arr paschi kristiti zilweki effoht mainigi. Ta jau tas preelschejais Englandes ministers Bulwer, kas Konstantinopole dshwojis, Turku teefahm pakahwis aisleegt kristigas grahmatas drikkeht Turku wallodâ un tadeht Turkeem, kas pehz pateesibas meklejohf, waijagohf fluffibâ ween to darriht, jo teem dauds gluhnoht us winnu sohkeem un darrischanahm. Tomehr schur un tur parahdotees arr drohschi wihri starp Turkeem, kas wiffas waijaschanas un breesmas nerehkinadami, par kristiteem paleeloht. Kahds missionars ralfsta ta: „Nesenn diwi Turku krohaa lungi, no augstas familijas, pee mannis atnahza apwajatees par ewangeliuma pateesibu un mehsh norunnajam, katrà nedelâ reis fanahft. Tee irr prahtigi wihri, kas tizzibas leetas neturr wis par neeku. Berrejams, fa tas taggadejs Englandes ministers Lions, kas te dshwo, pahf to gahdahs, fa ta tizzibas brihwesstiba, kas te apsohlita, arri paleel spehla. Arri pee Armeneescheem noteel wehrâ-leekamas pahrwehtischanas, ewangeliuma mahzibai par gohdu.“

No Seemel-Amerikas ralfsta, fa tee Shreeschu Fehneeschu, kas tur lohpa lassotees, warroht leelitees un draudeht, zil teem patihsoht, to Seemel-Amerikas waldischana winneem ne-aisleegschohf. Bet ja tee gribbetu ihsti kahjâs zeltees un pahrkahpt Amerikas waldischanas apsohlischanu, fa wianna Englandes sribbes nemaisfchotees, tad tuhlin winnu preelschneeku libds ar wianna paligeem eelischohf zeet un wiffu winnu beedribu ar warru isnihzinaschoht. Amerikas waldischana to jau flaidri deesgan effoht winneem sinnamu darrijuse, jo wianna neubht nezeetihs, fa schinni walsti dumpineeki salaffahs preelsch Shru-semmes woi preelsch Kanadas. Wiannâ neddelâ kahdi Fehneeschu subhtitee atnahza Waschiatonâ, presidentu luhgt, lai tas pee Englandes waldischanas labbu wahrdu aismettoht preelsch teem tur Englande apzeetinateem Amerikas Fehneeschu beedreem. Presidents scheem subhtiteem ar ihseem wahrdeem atbildejis, fa tee effoht itt pilnigi tahdu listu nopelnijuschi, paschi sawâ nelaimè tihfchi eefreedami un tadeht lai winnu brahki te Amerikâ to nemmoht par labbu preelschsihmi un lai fargajotees tapat darriht; jo til libds fa tee mehginaschoht semmes meera listumus pahrkahpt, tad tuhlin winnu waddoni tilfchoht sanemti un sohdiiti.

Kapehz Shreeschi tahdi dumpigi paliffuschi prett Englandes waldischanu? Us to buhtu dauds fo atbildeht un us to mums te naw ruhmes. Til to warram fazziht, fa Englandeeshi Shreeschus pahf dauds spaidijuschi gan agralôs gaddôs un tas wezs eenahds wehl taggad ne weeneem ne ohstreem nesuhd no firbs abrà. Dhtris eenahds irr nesatizziba tizzibas leetas tapehz, fa Shreeschi irr kattok, kam zittureis bij pascheem sawa ihpafcha kattokfka waldischana,

fo Englandscheschi pahrspēja un scho semmi ar warru sawai walstei peedallija. — Englands runnas-deenâ 16tâ Merz kahds ministeris eesahjis runnaht pahr to, kâ Ithru-semmes buhschana warretu tilt pahr-labbojama. Winsch fakka, ka taggad jau pa 18 gaddeem nefas ne-effoht darrihts tai semmei par labbu. Dauds padohmi gan effoht faspreehti lohpa, bet wiss palizzis tâpat pa wezzam. Winsch gan to newarroht tizzeht, ka waldischana teem usleekoht nepaneffamas nastas, jo winsch sinnoht, ka ta tai semmei wissu labbu darroht. Bet tur effoht zittas leetas, kas prettigas; weena effoht ta, ka Englands protestantu tizzibas mahzitajeem pahr dauds labba dshwe effoht, bet Ithru-semmes lattofu preesterem knappa. Winna dohmas nu gan ne-effoht tahdas, kas gribboht protestantu basnizu aplaupiht, bet to gan warretu darriht, ka no tahs protestantu pilnibas lattofeem fo par labbu darritu. Us to lords Dufferins atbildejis, ka tas ne-effoht wis tas flittums, tadeht Ithreeschi pulkeem eijohht us Ameriku, bet ta ihsta waina effoht ta, ka winnu semme flitti lohpta. Tomehr ir tad Ithru-semmes labklahschanahs schinnis gaddos effoht pee-auguse; to warroht redseht pee ta, kahdi winneem labbi lohpi, kâ tee audsinohht brangus linnus un kâ tee naudu schloht eekraht rentu-lahdes u. t. pr. Tas winnu eenahs us Englandscheem effoht winnu tautas flimmiba, kas zehluschs zaur zittreiseju flittu waldischana un to newarroht wis kâ pa mas gaddeem isnihzinahht. Tâ tad nu wehl zitti lordi ar pirmam runnatajam pretti runnajuschchi.

No Deenwiddus-Amerikas. Kâ tur Spaneescheem karrâ weizahs ar Tschibles un Peru walstehm, pahr to nelahdas sinnas nam nahluschas. Tiltai no Panamas raffta tâ: Spaneeschu kommandeeris Nunez effoht gribbejis pameeru darriht, bet ar tahdu sinnu, ka lai Tschibleeschi tublin isdohdoht to fuggi, fo scheem nowangojuschi un tohs waagneelus, un lai ezeffoht meera-spreedejus. Scho padohmu Tschibleeschi ne-effoht peenehmuschchi un tadeht Nunez bewis atkal zittu padohmu tahdu, lai Tschibleeschu ahrihu buhschana ministeris norunnaschanas deht aiseijohht us Spaneeschu fugga. Us to Tschibleeschu waldischana winnam atbildejuse, ka winsch sawus padohmus warroht pats atnest winnu galwas pilssehta, fur tohs gan pretti nemschoht.

No Mexikas, Amerikâ. Tur kahdâ wehl labbi neapsinnamâ widdu usgahjuschi wezzas pilssehtas druppus. Tur pahrdewa kahdu muischu ar labbi leelu semmes-gabbalu un schahs muischas wezzos papihros usgahja tahdas sinnas, ka tur flahht peederroht labbi leelis meschs, tai un tai puffe, fur wehl neweens nebij staigajis. Sinnams, ka jaunais pirzejs gribbeja arri to meschu redseht. Ar leelu puhliu teem til isdewahs tur tilt eefschâ un drihs tur usgahja druppus, kas pehz rindas buhdami, israhdiyahs kâ celas. Usgahja mahjas arr, kam wehl labbi jumti wirsü un durris ar almineem aismuh-

retas. Gelaufahs weenâ tahdâ nammâ eefschâ un tur eefkka plaschâ sehta, kas bij kâ peebahsta ar alminainahm eltu-bildehm. Tahlat eedami, usgahja wairak celas ar wesseleem nammeem. Nu tee ismeketaji klibda us wissahm puffedm un atradda pilssehtu til plaschu, ka pehzak teem wajadseja ar flintehm schaut, lai wiss isklibduschee warretu sarastees lohpa. Ta widdus gubernators leelu garru sinnas-grahmatu pahr scho atrastu pilssehtu sarakstijis un to nosubtijis keiseram Maksimillianam. Schahs sinnas stahsta, ka ta pilssehta mahjas effoht buhwetas no melneem almineem, furru zitti itt leeli effoht, kâ, ka nemas newarr faprast, kâ zittureis wezzee Mexikaneeschi tohs warrejuschi gluddinahht un tahdu aisewest, kad teem nebij dselses riklu un nebij juhgalohpu. Indianeeschi, kas tur aplahrt dshwo, nelo nesinnohht pastahstihht pahr scho pilssehtu; wianni falkoht, ka tai meschâ dshwojohht launi garri un tadeht neweens nedrihtstohht tur ee-eet. Dajchi-pahdrohschi, kas tur eegahjuschi, wairs ne-effoht atnahluschi atpaffat.

Jannakahs sinnas.

No Berlins, 21. Merz. Kerra-draudeschanas nemas nemittejahs. Pawehleschanas kerra-spehlam teel weenadi ween laistas. Teiz, ka wissu kerra-sehtu Pruhsechi zelschoht kahjas. Grahs Bismarks walkar un schodeen farunnajahs ar Ghsitreiku ministeri Karoli. Bits augsts Pruhsechu offizeeris ar sinnahm irr subhtis us Parihst un no turrenes tas dohschotees us Florenzi. — Baireeschu, Salschu un Gssu-Darmstattes walstes effoht sabeedrojuschahs prett Pruhscheem. — Kahda telegrafa sinna no Wihnes daudsina, ka wisseem teem Ghsitreiku subhtiteem ministerem, kas pee zittahm waldischanahm dshwo, nogahjuse tahda sinna, ka Ghsitreiki to nemeeru neeefahlschoht zittadi, ka ween, kad Disteni winneem aistiltschoht. — Pruhsechi pee Lihbelas sirgu andelmannem apstellejuschi 3000 sirgus.

No Behnu semmes. Ne ween Behmeeschos, bet jau arri Mehru un Steiermarkas walstes laudis schidus waija. Ghsitreiku keiseram gribboscham woi negribboscham jasubta kerra-sehhs turpu, schidus glahbt.

No Bukarestes, 19. Merz. Wallakeeschi sawu senata-teesu nozehluschi tapehz, ka ta Kusa laikâ zelta un taggad wairs nederroht, buhschoht jaunu eezelt. Tapehz walkar bij wissa pilssehta ar uggunihm flaksti apgaismota un pa wissahm celahm laudis garwilleja.

Telegrafa sinnas.

No Berlins, 22. Merz. Taggad runna, ka kerra-rihschanas effoht atkal apturretas. Ghsitreiki teizahs, ka pee Wahz-walstu beedribas spreedumeem turreeschotees un pagehr no Pruhscheem tahdu paschu apnemshanohs. Ghsitreikeschi sawus bissetneelus aizinoht lohpa.

— 23. Merz. Sirgu pirlschana effoht apturreta,

bet farra-rihlofchanahs wehl arween kahjäs. Eht-reiki täpat lä Pruhfchi fallahs, ka til few par droh-fchibu rihlojotees. Baireefchu waldifchana isleidufe faweem farra-pulkeem pawehleschanu, lai taifotees gattawi. Wihnes amises stahsta, ka, ja Pruhfchi derrigu atbildi nedohfchoht, tad wairs newarroht zer-reht, ka pee meera palifchoht.

• **Kahdas sinna un pamahzifchanas par fohlera-fehrgu jeb kaleeri no Dr. Homö.**

I.

Kad Suh, mihti lasitaji, tahdas sinna par daschadu wahjibu ahrstefchanu gan reitti dabujat dsirdeht, tad es Sums te kahdas dohmaju preelshä list. Birnä kahrtä tadeht, ka zilweli par wahjibu izelshanohs daubreis pawiffam zittadi dohma ne lä tas no dabbas tä irr; ohträ kahrtä mums gandrihf jabihstahs, ka fchi nifna kaleera fehrga, kurra pehrü waffaru pa zittahm semmehm traktoja, uf nahlofchu waffaru arr pee mums neatnahf; tapeh; fchë Sums par pamahzifchanu kahdi wahrdi. — Täpat lä eh-deens un dshreens zilwela dshwibas ufurrefchanai irr wajjadfigs, tä arr wahjibas zilwelu widdü.

Indija irr ta semme, kur leelas uppes un augfti kalni, kur trihs reises par gaddu fehj un plauj, un kur filta gaisa deht dabbas stahdi un swehri daschadi aug un waiftojahs. Tur Indija, kur leelo elewanta swehru par mahjas-kustoni bruhke, kur no leelahm pulkeh mefchös un laukä apgihbdama smarscha zilwekeem pretti smird, un dahrgas, flaitas pehrles dsifkös juhras-dibbinös guft, — turpat fchai nifnai kaleera-fehrgai irr dsimtene un perrellis. Schinni no dabbas baggatigi apwehtitü semmë, uf kurreen jau no fenn laileem Eiropeefchi ar leelu ilgofehanohs ilgojahs, ifgaddus daudj, daudj stahdi un swehru maitas fatruhd un fapuhst. Tad wehl mums wehrä janemm tas garrais leetus-laits un warren karsta faule, kas tur zilwekeem par galwu stahw un lä dedfin dedfina. Uhdens, karstums, gais, puhdami stahdi un swehru maitas padarra, ka nahwigi twaifi tur fatrahjahs, zaur fo daudj lippigas fehrgas un wahjibas izelkabs. Zaur to, ka fchih pubdamas un smirdeamas leetas nemas neteef kustinatas, bet paleef stahwoht uf weetas, tahs wehl ahtraki puhst. Lai nu gan lihds fchim kaleera-wahjibas pohiti jeb gisti naw usgahjuschi un nestinna, kahda winna ifstatahs, tad taf dohma, ka fchi kaleera giste irr lä mofa smalla fehllina, jeb puttelihits — sinnamis ne ar azzim redsama, ne ar pirksteem taustama — lä pee rauga. Schai fehllina irr tahda dabba, kad winna patti puhst, bet zittas nepuhdamas leetas ifschkurr uf grunts-dakkahm jeb elementehm; fchih elementes tad atfal no jauna faweenojahs, tä meh to pee ruhghchanas brentuhfchös un allus-bruhfchös deefgan warram redseht. Schi kaleera-fehllina*)

*) Scho fehllinu faju ar fwefchu wahrdü par fermentu; fchi fehllina jau patti puhst, un tad tai tahdas leetas pretti gaddahs, kurras no dabbas jau irr lippigas uf puhfchanu, tad winna tahs arri fapuhde.

izelkabs no stahdu un maitu puwejumeem un truh-deem un irr patti no stahdu dabbas. Kad kaleera-fehrga trakto, tad scho fehllinu jeb putteliti zilweli zaur nahfim jeb pa mutti eewell; winna tad zilwelu eelshäs, kur arr fultuma uhdens un ehdufchti, tohs faraudse, zaur fo affinis uf fawahm grunts-dakkahm teef ifschkirtas un zilwekam jamirft. Uf tahdu pafchu wihfi lä raugs (meeles) faldü allus missu ifschkurr jeb pataisa par fchpirtu un ohglu-flahbumu, arr kaleera-fehllina zilwela affinis us grunts-dakkahm jeb elementehm ifschkurr. Muhfu pafchu lungi irr kahds fermentes jeb fehllina, fo par peffinu faju, kurfeh ee-ehstu barribu faraudse un padarra, ka ta smallala dalka no tahs par affinim paleef. Tad kaleera-fehrga zits nefas naw, lä zaur fwefchu mafu fehllinu (fermentu) muhfu eelshäs izelhees nifnis ruhgums. — Bet nu jabrihnahs un japraffa, lä fchi mofa fehllina, fchis smalls puttelihits no tahdas Indijas pa semmu semmehm warr isplehstees un arr pee mums atnahf? Meh to gan sinnam, ka fchahdi tahdi til labbi zilwekeem lä lohpeem un stahdeem stahdigi puttekti pa gaisu no weenas weetas uf ohtru fawu zellu nemm; jo to no ta warr redseht, kad mihtstas un mitras leetas, ka winnas ar mitru falihp, fahl pelleht; bet kad tahs tahdös traufös glabba, kurrös gaisu zaur karsteem dselju steebreem eelaisch, no pellejuma naw nelo sinnaht. Tad pellejumi no mafahm fehllinahm (fermenteem) izelkabs. Kä fchai pellejuma fehllina tahdas weetas un leetas gaddahs, kur usmestees, isplehstees un ar laiku tahs famaitahf, tä arr fchi kaleera-fehllina pa gaisu muhfu meefas eewellkabs un tur eefaknojahs. Patti fchi kaleera-fehllina tiffai tannis karstas semmës paleef, bet zaur zilwelu gahnekeem fchi kaleera-giste isplehshahs un atnahf tahfak. Urr irr nomannihits, ka gahnekti, kad tee kahdu laiku jau stahweiffchi, fchahs fehllinas islaisch, bet jauni gahnekti nestahdejoht. Tad nu mums ta widdus arrama-semme, kur kaleeris plohsahs, irr ja-apflatta. Lai gan fchahdus zilwelu gahnektus pilsehtas ihpafchäs weetas mett, bet arween no teem kahda drufka paleef pahri, kur tee ar tahdahm puhdamahm leetahm faweenojahs un no ka kaleera fehllina izelkabs. Uf semmehm fchee gahnekti fchurp un turp teef ismehtati. Til labb' pilsehtas lä semneeku mahjäs fchi leeta jaleef wehrä, prohti: kahda ta arrama-semme, kur gahnektus ifgahsch. Ja semme irr smiltaina un zaura, tad gahnekti fawellkabs tur eelshä; un kad fchahdä weeglä un zaurä semmë arr gais drihsaf eewellkabs lä zeetä semmë, tad tahds semmes-gabbals atfal no jauna irr par mittekli fchim nifnam kaleeram, no kurrenes tas arween tahfali fawu zellu nemm. Ufminainös widdufchös, kur zeeta un stipra semmes-kahrtä, kaleeris few mittekli newarr usnemt; tur winnu tiffai eenefs. Tad mums wehl jaleef wehrä, wai uhdens dsifki stahw wai felli, un wai ta papilnam irr semmë un wai ar gaisu teef lohpa; bes mitruma kaleera fehllina newarr ifgattawinatees. Kad uhdens

allās un dšikkās bebrēs ahtri un stipri kriht, tad tat widdū kaleers nilnaks paleef; arri drudšis un karstuma-gukka (karstais drudšis) tur fawu perrelli irr nehmušchi; jo til labb' drudšis kà karstuma-gukka zaur tabdu ruhgfchanas fehklinu iszettahs. Schihs wahjibas, itt ihpafchi drudšis purwainōs widdutšchōs nelad ne-issubd. Itt ihpafchi muhsu deenās mahziti dakteri us tam nahlfuchi, ka uhdens, kas irr semmē eefschā, wahjibahm un fehrghahm dauds peepalihbs iszeltēes un isplehstēes. Bet sinnams, wehl pafchi dakteri fehhs leetas naw isdibbinajufchi; winneem wehl dauds dauds galwina jalauša, kamehr to ihstu grunti atraddihs.

Mehs no ta nu gan flaidri redsam, ka kaleers wiffōs widdutšchōs un atgabbalōs weenadā nilnumā zilwekeem newarr ustrift; tadeht pilssehtās dafchās eelās un mahjās zilweki ar kaleeri mirst, kamehr zittās fchi fehrgha mas ween mannama.

Schi wahjiba isplehščahs un nemm fawu zeffu wai nu pa gaisu jeb pa arramu semmes-kahrtu, kad fchi irr tahda mitra, kas fehrghai irr patihlama. Raffitaji nu gan pafchi sinnahs spreest, ka kaleers ne wis zaur burschanu jeb allās uhdenū fagiptefchanu, jeb famaitafchanu, kà nemahziti laudis Deewam schehl wehl aplam dohma, iszettahs un isplehščahs, bet muhsu pafchu semme muhs ar fcho fehrghu ap-dahwina.

(Us peefschu wehl.)

Lapfas gudribo.

Weenam meščafargam bija lapfa, to jauniau bija fehris un audšinajis un to turreja pagalmā pee fehdes.

No mannas dšihwojamas istabas — tā pats meščafargs stahsta — wiffu flaidri warreju redseht, to lapfa darrija un tā tad gudru blehdibu eewehroju, to lapfa dauds reijehm padarrija. Kad lapfa fawu maltiti bija turrejuse, tad putnini papillam atrad-dahs, kas pehz baggata tehwinā maltites druskahm kahroja. Gefahkumā lapfa btobdas tuhwinā pafeh-dahs un darbojahs kahdu putninau kafert, bet par welti. Beidsohht lapfa augšpehdu us mugguru ap-gullahs un azzis pa pufsi aistaišija itt kà no meega pahnemta, lai putnini paliktu drohščahki. Un nu winnai arri labbi isdewahs. Netti kahda deena pagahja, ka lapfa weenu woi ohtru putninau nebuhtu naggōs dabbujuse.

Tas pats wihrs wehl ohtru lapfas stikki stahsta. Semm lohka gulleedams us kalnu-seenu stattihojs, kas mannim taifni pretti bija. Kalna-seena ar kahdeem maseem krahmeem ween bija apauguse. Tē lapfa aplahrt lihda pa wiffu to kalnu no weena krahma pee ohtra. Winna garriniški, fehlehrsam pee krahma peestahjahs un ar fawu asti us to krahma pufsi sitta, kas galwai pretti bija. Zaur kahdu gudribu lapfa putni krahmōs fehdedamu kahrdinaja, pa to krahmu pufsi isnahlt ahra, tur lapfas galwa bija. Tahdā

wihšē lapfai ittin labbi isdewahs pee zeppeta tift. Pufstundu wehlat flepfawneeku noschahwu un eef-ščas usgreesdams tur 7 putninus atraddu, to lapfa bija norihjuse.

Bits meddineeks atkal tā stahsta: Wis refna lohka apflehpēes redseju ka lapfa wairaf reijehm us wezzu noluhjufchu, bet refnu un deesgan augstu lohku, kas meetam lihdsinajahs, uslehja un tad aishwillahs. Bet par masu brihbi lapfa atkal klahht bija, beesu ohsolu farru muttē turredama. Atkal winna prohwe lohkam uslehht. Gefahkumā gudrineeze gan us deg-gunu kriht, bet ar ween no jauna prohwe, kamehr beidsohht tai isdohdahs lihbs ar fawu nastu ar weenu lehzeeni meeta gallā tift. Nu lapfa to farru semmē mett un gaida, tohrna waktineefkam lihdsinajama.

Kapehz lapfa til fawabi isturrahs? No eefihme ta uslehščhana un nolehščhana? No ta farra me-ščhana? Tā pats fawi praffiju, bet atbildefchanas ne kahdas neatraddu. Bet kas notikka? Kad krehfla mettahs, tad weena mešcha zuhla ar 5 fiweneem fawu zeffu staigadama bez behdahm wezzam lohkam garram teff. Bet 2 no teem masineem paleef drufku atpakkat. Tē nu muhsu lapfa kà sibbins fehaujahs semmē un weenu fiwenu faherufe ittin ahtri ar fawu laupi-junu atkal uslezz us lohku. Kad fiwena kweefschanu dširdeja, tad mahte atpakkat greejahs un kà tralka ap meetu fahla plohšitees. Nabbadšite ilgu laiku par welti darbojahs flepfawneefkam klahht tift un tam to laupijumu atnemt. Beidsohht mešcha zuhlai isfa-miffufschā prahstā bij ja-aiseet un zuhla lapfai itt ne to newarreja darriht, lai gan lapfa spehka pehz ar mešcha zuhku ne no tahlenes newarr lihdsinatees.

Arri Widsemme lapfas ar ihpafchi us to fataištahm dšelfehm mehds kert. Tē nu atkal lapfas gudribu pee ta warr atklahrt, ka lapfa, dšelfēs eefeh-rufchš, fewim kahju nohohsch un aishlibbo.

Arri dafchi zitti dšihwneeki parahda leelu gudribu. Woi skudru, bišchu, bebru zeemati un pillis ne-irr flaišti, stipri un gudri isdohmati?

Mešcha-sohši, dšehrwes un mešcha kafas fewim zaur ihpafcheem waktneefkeem leef sinu doht, kad eenaidneeks kahds tuwumā.

Par wiffeem zitteem gudraks lohpiusch irr tas funs, kadeht arri weens sohbugals tā fazzija, kad nosprah-gufchu funni eeralka:

„Tē guft weens funs, kas pateefi
Dauds gudraks kà dafchš zilweks bij.“

Ka flawens dšeesmineeks un rihmetais Sehte fun-
nus til gaušchi neewa un tur klahht arri zilwekus,
to par labbu newarru teift. Prohti wiausch falka tā:

„Brihnitees newarru wis, ka zilweki sunnus tā mihto;
Nejehdšigs tempis irr fatrē, tā zilweks kà arri funs.“

Ne feewas, bet nandas prezefchana.

Kahda mahjina stahw us weena kalna gaušchi smuktā
weetā. Mahjat seemel-puffē irr smuks ohsola meščš,

deenwibbus-puffe leela sahlaina ptawa, zaur kuru uppite ar gauschi flaidru uhdeni teff. Pee mahjas irr leels ahbolu-dahrss ar smukku sehtu aptaisihts. Ghlas irr wiffas labbi buhwetas un glihti apkohptas, ta ikweens jau no tahlenes mahju eraudsiis warr faz-ziht, ta tur uszihstigs un turrigs fainneeks dshwo. Schim fainneekam irr weens weenigs dehs, wahrda Pehteris. Scho tehws neween labbi liffa isslohloht, bet pehz tam to us Rihgu aisdewe, fur winsch smalki dischlara-ammatu ismahzijahs. Pehz beigteem ammata-gaddeem Pehteris pahnahza atpalkat us tehwa-mahju un strahdaja uszihstigi sawu ammata. Winsch irr flais no auguma, flaisst no waiga, un prett wiffseem zilweeem pasemmigs un laipnigs. Diwi desmits peezi gaddus wezs palizzis, winsch sahla pehz lihgarinas luhkotees. Dauds dischenas, labbas un gohdigas mahtes-meitas zerreja us R. Pehteri un buhtu winnu labprahnt ar abbahtm rohlahm par wihru fanehmuschas, kaut til winsch tahs buhtu prezzejis. Wiffi, kas til R. Pehteri passinna, arri faz-zija, ta winsch labbu un gohdigu mahtes-meitu prezzechoht un arri dabbuschoht. Bet Pehteram bija zittads prahts. Wiasch wiss neluhfoja pehz flaisstas, labbas un gohdigas, — bet — til pehz baggatas lihgarinas. Netahku nahburgos dshwoja weena wezziga un nifna meita, wahrda Katscha. Winsch bija dsirdejis, ta tai 500 rubli sudraba naudas esfoht, un sahla pehz tahs prezzeht. Katscha, kas jau fenn kaut kahdu wihreli labprahnt buhtu fanehmuschas, eefahkumã no preefa newarreja fapraft, woi R. Pehteris tihri tas engelis buhschoht, kas winnai sawu firdi dohschoht un winnu par seewu nemschoht. Teescham winsch bija tas. Tehws un mahte Pehtera prahtu lohziija gan schã, gan tã, lai taf labbaku seewu sewim metlejoht. Bet Pehteris til atbildeja: „Lai tahs zittas, to tahs zittas, Katscha man ta wiffumihlaka.“ Ne to darriht, fur prahtam tihl! Swehtdeenã tappa prezzebas noturretas un norunnahs, ta peektdeenã ja-eet pee zeen. mahzitaja usdohtees. Rã norunnahs, tã jadarra. Katscha tai nakkt no zettortdeenã us peektdeenu nemas aif pree-keem newarreja gulleht, ta nu schi taf reis wihru dabbuschoht. Til to mas gaisminu warreja passihnt, winna sahla masgatees, sukkatees un sawas wiss-labbakas drehbës gehrbtees. Lihds ar faules-lehffschanu ta aifbrauza no mahjahm us mahzitaja-muischu. Tur nonahkusi, winna bruhthgana wis wehl preekschã ne-atradda. Wiana gaidija to lihds pufsdeenã, newarreja sagaidiht, gaidija pehz pufsdeenã, arr ne la. So nu darriht? Nu winna brauza us bruhthgana mahju un prassija tam, kapehz winsch tã darroht? Bruhthgans winnai atbildeja: „Parahdi tu man taru naudu, tad es tewi prezzechu. To es esmu dsirdejis, ta tu taru naudu zitteem effoht aisdewusi.“ Katscha, kas gan wezziga gaddos, bet dumma lã johss padohmã, ne-atshidama, ta R. Pehteris ne winnu, bet winnas naudu prezze, ta sahla nu no

parradneekem sawu naudu zil warredama fadsihnt. Kahdu daku atdabbujusi, ta gahja us sawu bruhthganu, rahdija tam to naudu un fazzija, ta zitti parradneeki apsohlijuschees winnai pehz pufsgadda laika wiffu naudu riktigi atdoht. Nu winni brauza us zeen. mahzitaju usdohtees. Bet pehz neddetas laika, Pehteram prahts atkal sahla grohsitees, jo winsch dohmaja, newarru sinnaht, woi Katscha pateesibu runna, un woi winna to zittu naudu arri no parradneekem dabbus, jeb ne. Tas nahza arri zeen. mahzitajam aufis. Tã Pehteris zaur sawu naudas-kahribu arri zeen. mahzitajam dauds firds-ehstus padarrija, kamehr winsch winnu ar Katschu falaulahnt dabbuja.

Leezeet wehrã: 1) Apustulis Pahwils fakla 1 Tim. 6, 10: „Naudas-eefahroschana irr wiffu launumu fakne, kas zilwekus gahsch samaitaschanã un pasufschana.“ Tadeht jaunekki, behdseet no naudas-eefahroschanas! 2) Teescham tas buhtu pareisi darrihts, ta ifktris jauneklis, semmas jeb angstas kahrtas, tohs stahstus no wezztehwa Sehlab prezzeeschanas pehz Raales ar apdohmu lassitu, un ar ne-isdjehschameem bohstabeem sawã firdi scho perschinu eerassitu:

„Sehtabs eemihl flaisstu seewu,
Bet winsch dauds irr zeetis gan;
Lai kas prezze, peeluhds Deewu,
Tas dohs labbu isdohschan.
Neraug' flaisstu, baggatu,
Tittai labbu, gohdigu.“

Wttbrg.

Smecklu stahstini.

* Kahds Araberis bij sawu kameeli pafaudejis un isfluddinaja, ja winsch to atdabbuschohnt, tad par weenu paschu rubli to pahrdohschohnt. Ne ilgi pehz tam tas kameelis atraddahs un nu winsch aif schehlabahm nesinnaja to darriht, ta par ahtru bij tã lizzis isfluddinahnt. Pehdigi tam tok padohms prahtã nahze. Winsch panehme sawu fakki un to kameeli un gahje us turgus faufdam; „Kas grihb kameeli par 1 rubli un fakki par 100 rubteem pirkt? Bet leekat wehrã, ta abbi tittai kohpã teef pahrdohnt.“ Kad nu neweens pirzeis ne-atraddahs, tas nogahje prezzejis ar abbeem mahjas. P—fs.

* Kahds stohlmeisteris dewe sawahm stohlneezehm to passihstamu mihllu par tabaku usminneht: „Kas tas irr, to ne ehb, to ne dserr, un tomehr dascham labbi smelle?“ — Winnas tam atbildeja: „Ta irr — butschoschanahs.“ Wttbrg.

Grahmatu sinna.

Swangelistã grahmatu-bohdë, Rihgã, Sinder-eelã Nr. 9, warr dabbusch schahdu grahmatu:

Ta Deewa kalpa Mahrtina Luttera swehtas luhgshanas isstahstishana.

Makfa 20 kap. sudr.

Sluddinaschanas.

Ribgas rahts-muischas Jfchelles pufs-muischa Pikkulalnâ tiks 18. April f. g. wairakfohlitajem pahrdohiti firgi, gohwis, wahgi, raggawas, firgu-leetas, Wahzjemmes un prassee arlli, peena trauki, katti, fukkami ratti un wehl daschas pee mahjas buhshanas derrigas leetas. 2

Tas, kas sfrohdera-mehrus pee mannim pastellejis, lai tohs paschus tē prett nandu fanemm. Ernst Plates, Mahjas weefa drikketajis.

Labs kutschers, prezzejees jeb neprezzejees, warr labbu weetu dabbuht. — Bet lai til tahdi meldahs, lam labbas leezibas fihmes, — pee Mahjas weefa drikketaja Ernst Plates.

Anmatneeku sellu, skunneeku un andelmannu palihgu behralabde.

Schahs behru-lahdes palihgeem teef stunnams darribts, la no 3fcha April schinni lahde tiklai 5 kapeilas par libki ja-eeamafsa. Tomehr ta eepirfchanahs-nauda paleef kâ libds schim 1 rublis fudr. 2

Beedribas kantori, leelâ behnin-eelâ Nr. 37. Direkzione.

Grahfa kungs Tolstoi wehlahs fawâ muischâ Grudinowkâ, Mogilewas gubernija, Wichowas kreife, 400 familijahm wairak ne kâ 21,000 puhru-weetas tihruma-semmes un pkawu eerahdiht, fur nomestees us dshwi. Slaidrakas sinnas par to warr dabbuht Moskawas Uhr-Rihgâ, Mosk. eelâ, Schdanowa mahjâ Nr. 117, pee grahfa weetneefa R. Schadeberg.

Baltemal-muischâ, Sigguldas basnizas draudse, tiks 540 puhru-weetas tihruma-semmes un 420 puhru-weetas pkawas ar wajjadfigahm gannibahm tai 1mâ April schinni gaddâ zaur wairak-fohlifchahu is-rentetas, un prohti: dalkâs no 24 un 30 puhru-weetahm tihruma. Sohlitaji lai agri no ribta 1mâ April Baltemal-muischâ fanabl, fur arr agrafi latrâ laikâ flaidrakas sinnas par to isrentefchahu muischas waldischana isdohs. 1

Brohtu Petri tapetes frahjummu bohde Rihgâ,

kalku-eelâ, jaun-ustaititâ
R. Schweinfurta nammâ,
blakkam Medlich

Lunga Englischu magasihnei, pehz patiffchanas un leelâ pulkâ par lehtu tirgu dabbujamas. — Ralkstamu papihri turpat arri pahrdohd. 2

Weeni kurwju wahgi irr pahrdohdani pee Pikkawas fabrika, Wahrtina frohgâ. 1

Atbildebams redaktehrs A. Lettan.

No zensures atwehlehts.

Balmares pilsehtâ irr weena kohla mahja ar zittahm tur peederrigahm ehlahm un weenu fakru dahru pahrdohdama zaur rahtslungu J. Wahrhusen. 3

Jauna bilshu drikkeshana, (jeb fotografija)

Saweem drangeem, pasihstameem un wifseem zitteem, kas sawu feiju leelu woi masu par peeminanu gribb list nobildeht, tē sinnamu darru, ka es Uhr-Rihgâ, Suworowa-eelâ Nr. 14, esmu eetaifjis tahdu weetu, fur ar gaisa palihgu itt ihfâ bribdi riktigi warr nobildeht ne ween wiffus dshwneefus, bet arri zittas bildes no weenas dands-fahrtigi pawairoht. To wiffu isdarru par lehtu malku. A. Blumenthal.

Weens kalps teef mellehts preefsch semmehm; tas pats warr buht apprezzehts, kad til semmes-kohpschahu proht. Slaidrakas sinnas isdohs Kreewu erzbiskapa (Arkereja) muischâ tas rentineefs. Turpat arr diwas lohpu-kohpejas warr weetu dabbuht. 3

Trefchâ werstē no Rihgas, Tohrna-falnâ, Bauflas zekka-mallâ, teef weena bohde ar wiffu eerikteschahu un tur klahb weens schenkis libds ar eebraulffchanas-weetu is-renteti un tuhliht atdohiti. Slaidrakas sinnas warr dabbuht turpat Karl R. Schmidt eljes-fabriki. 2

Dubbult-drahnas mantekus un jalkas no tihras willas, kas malka no 12 libds 30 rublus, krinolines, korfettes, fungu-, dahmu- un behrun-kalloschas, ahdas-taschas un wiffadas mohdes-prezses leelâ pulkâ par lehtako tirgu pahrdohd. 2

Paul Jakob, jaun-eelâ Nr. 11.

Grunts-gabbas (414³/₄ kwadrat-ruhtes leels) pee lehger-eelas prettim schandaru-stalkeem, kas wifolabbali eebraulffchanas-weetai derrigs, teef pahrdohs. Klahbtalas sinnas Ernst Plates drikku-nammâ, (pee Pehtera basnizas.) 3

Rammas-muischâ, Sigguldes basnizas draudse, irr no Jurgeem fcha gadda frohgs us renti isdohdams. Klahbtalas sinnas dabbujamas turpat pee muischas waldischanas. 2

Teef pahrdohita jeb arri isrenteta weena mahja ar wiffahm pee wirtschafstes wajjadshahm, pee Lubahnes leeljekka; schai mahjai irr klahb 93¹/₂ puhru-weetas tihruma semmes un pkawu. Klahbtalas sinnas isdohs Scheumann-muischâ, kas arri us ta zekka, 6 werstes no Rihgas. 2

Balmeeras kreife, Bernigel (Mekkes) muischâ, paschâ juhrmallâ, irr pahrdohdama 300—400 asses 1 arschin garra behrsu malka. 2

Kurssemes sehjamas linnu-sehklas wehl 40 muzzas irr dabbujamas, tapat arr feeti un trefschotfas pee kophmanna Kaschोजना (Pels). 2

U. G. Klapmeier bohde, Sinder-eelâ Nr. 2, par wifsehtaku tirgu dabbujami:

kappu un basnizu pulstieni, missina luf-turi, merfeti, anzeni, plettihfeti un besmeri, kappara tehj. un kassijas-katti, leeli un masi katti un kastrohki preefsch ehdeena wahrischanas, lihmu katti un stempeleti stohpi.

16tâ Februar weens jalks-funs (kuâna) pasuddis, kas bij dshelteni bruhns no spalwas, ar luplu asti un prett atraddeja algu atdohdams paschâ pilsehtâ, kallei-eelâ Nr. 48. — Lai neweens to funni nepehrf. 1

Leo Wiffor

zigarru- un tabbafas-fabrikants Rihgâ,

peedahwa wiffseem saweem drangeem Widsemme un Kurssemme sawus labbi nogullejuschus zigarrus no wiffadahm sortehm, kâ arri papirofus un smehtejamu tabbaku, prohti:

Zigarru atleekas	par mahrz.	20 kap.
Hawanna kattu tabbaku	" "	20 "
Krimmas Basra tabbaku	" "	40 "
Smallu Perseefchu tabbaku	" "	80 "
Amerikas Wagstaf	" "	80 "
papiros, Basra, Pufchli un Perstanes no Perseefchu un Krimmas tabbafas, kas us krubtim nekriht, par 100 gabbaleem		40 "
Barella zigarrus par 100 gabbaleem		80—100 "
Panattillias, Jalks-zigarri, Wargo, Dosamigos Kuba, Pitt. Dd. (massee mellee) par 100 gabbaleem 2 rub., kâ arri wiffas labbafas sortes no 2 ¹ / ₂ , 3, 3 ¹ / ₂ , 4, 5, 5 ¹ / ₂ , 6 libds 15 rub. par 100 gabbaleem.		

Kas wairak us reis pehrf, dabbu lehtak. Schi bohde, fur to wiffu warr dabbuht, irr fohp-eelâ Nr. 14, kad pa kalku-eelu libds rastust eet, tad pa labbu rohku fohp-eelâ ja-eeagreeshahs, Langera nams. Pee lohgu stahw mohris ar pihpi; us durrihm irr leelas haltas schiltes, ar fabrikanta Wiffora wahrdun un mahjas nummeri 14. 6

Drikkets pee Ernst Plates, Rihgâ.

Rihgâ, 26. Merz 1866.